

Yrkes högskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Anläggning

Myndigheten för yrkes högskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll.....	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar.....	4
Avstämningar.....	4
Yrkehögskolans statistik.....	5
Bedömning av platsernas utveckling.....	5
Anläggning	6
Utfall ansökan 2023.....	7
Resultat från genomförda utbildningar.....	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt.....	11
Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025.....	19
Definitioner	20

FÄRDIGSTÄLLD: 2024-04-11
DNR: MYH 2024/2400
ISBN: 978-91-89815-45-2

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas för start 2025.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Anläggning

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar som bidrar till kompetensförsörjningen inom anläggningsbranschen.

Anläggningsprojektör	SUN-KOD 582gb
Väg- och gatuprojektör	SUN-KOD 582gc
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	SUN-KOD 582ge
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete	SUN-KOD 582gy
Kart- och mättekniker	SUN-KOD 580xa

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Anläggningsprojektör	2	2
Väg- och gatuprojektör	0	0
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	8	5
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete	2	2
Kart- och mättekniker	8	4

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Anläggningsprojektör	120	160	125	130	65	35
Väg- och gatuprojektör	60	65	65	35		
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	345	346	399	280	175	
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete*	80	65	120	65	65	
Kart- och mättekniker	220	255	340	190	135	

*Innehåller utbildning inom anläggningsdykning, miljösanering, processteknik och läcksökning inom vatten och avlopp samt bergingenjör.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåren 2027 och framåt. Detta beroende på att flertalet av utbildningarna är 300–400 yrkeshögskolepoäng långa. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökan och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Utöver dessa platser beviljades utbildningsinriktningen produktionsledare/arbetsledare, anläggning tio platser inom YH-flex 2023 samt 20 platser 2024. Utbildningsinriktningen övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete beviljades fem platser inom YH-flex 2024.

Det finns ytterligare områdesanalyser med koppling till anläggning. Det är *Installation, Järnväg, Byggnation* samt *Vatten och avlopp- VA*.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Anläggningsprojektör	47%	68 %	56 %
Väg- och gatuprojektör	72 %	80 %	66 %
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	54 %	60 %	53 %
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete	70 %	58 %	66 %
Kart- och mättekniker	71 %	61 %	63 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	93 ± 4	46 ± 9	35 ± 8	19 ± 7
Kart- och mättekniker	92 ± 5	78 ± 8	12 ± 7	10 ± 6
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

För utbildningsinriktningarna anläggningsprojektör, väg- och gatuprojektör samt övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete redovisas inga data då antalet observationer är för få för att kunna visas.

En nyhet i årets områdesanalyser är det nu går att visa uppgift även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande och/eller examinerade för att resultat ska kunna publiceras. Detta har åstadkommit genom en sammanräkning av de tre senaste årens resultat. Därmed kan resultat nu redovisas även för anläggningsprojektör, väg- och gatuprojektör samt övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (examinerade 2020–2022 sammanräknat).

	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Anläggningsprojektör	77 ± 12	29 ± 13	45 ± 14	22 ± 12
Väg- och gatuprojektör	94 ± 4	58 ± 9	29 ± 8	12 ± 6
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete	100 ± 0	36 ± 14	27 ± 13	37 ± 14
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.
Källa: MYH.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Anläggningsprojektör	8 %	8 %	23 %
Väg- och gatuprojektör	0 %	13 %	2 %
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	1 %	6 %	24 %
Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete	18 %	36 %	44 %
Kart- och mättekniker	0 %	18 %	19 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete samt kart- och mättekniker har ökat något sedan föregående år. Däremot har examensgraden minskat för utbildningsinriktningarna anläggningsprojektör, väg- och gatuprojektör samt produktionsledare/arbetsledare, anläggning. Examensgraden för samtliga utbildningsinriktningar i denna områdesanalys ligger dessutom något lägre än genomsnittet för yrkeshögskolan totalt 2022.

Andelen av de examinerade som fått ett arbete ett år efter examen är högre än genomsnittet för yrkeshögskolan för samtliga utbildningsinriktningar i denna områdesanalys utom för anläggningsprojektör. För kart- och mättekniker är dessutom andelen som fått ett arbete som helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen betydligt högre än genomsnittet för yrkeshögskolan. För produktionsledare/arbetsledare inom anläggning är däremot andelen av de examinerade som uppger att de fått ett arbete som inte alls överensstämmer med utbildningen högre än genomsnittet för yrkeshögskolan, detsamma gäller för anläggningsprojektör och övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete.

I jämförelse med tidigare år ses en ökning i andel utnyttjade platser för flertalet av utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys. För flertalet av utbildningsinriktningarna ligger nu andelen utnyttjade platser högre än genomsnittet för yrkeshögskolan. Ett undantag är utbildningsinriktningen väg- och gatuprojektör som de senaste tre åren genomgående haft en låg andel utnyttjade platser.

Slutsats

Resultaten visar att kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan kan bli bättre när det gäller utbildningar inom anläggning. Utbildningsanordnare och arbetsliv kan göra mer för att öka kompetensförsörjningen från yrkeshögskolan genom att arbeta för att fler tar examen, minska andelen utnyttjade platser samt se över hur utbildningarna kan nå en bättre överensstämmelse. Myndigheten uppmanar anordnare att bara söka så många platser per utbildning som man bedömer kommer att kunna fyllas med studerande. Detta då det råder hård konkurrens om de medel som myndigheten har att fördela och fler utbildningar kan beviljas i stället för att platser ska stå utnyttjade.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Enligt rapporten *Samhällsbyggarnas arbetsmarknad* från 2022 kan byggindustrin delas upp i tre verksamhetsområden: byggentreprenörer, anläggningsentreprenörer och specialiserade bygg- och anläggningsentreprenörer (såsom VVS och elinstallation). Rapporten har tagits fram i samarbete mellan Mälardalsrådet och branschorganisationen Byggföretagen. Den bygger bland annat på statistik från SCB, uppgifter om platsannonser hos Arbetsförmedlingen samt intervjuer. Enligt denna rapport arbetar ungefär 80 procent av de sysselsatta i byggindustrin inom hussektorn och resterande 20 procent inom anläggningssektorn.

Anläggningskompetens behövs både inom infrastrukturbyggande och under förarbetet vid bostadsbyggande och annat byggande. Det ligger stora satsningar på infrastruktur i Trafikverkets nationella plan för åren 2022–2033, med exempelvis upprustning av befintlig järnväg samt kapacitetsökningar och moderniseringar på ett antal olika områden. Planen innehåller även satsningar på vägnätet, inte minst underhåll men också vissa nyinvesteringar. För att genomföra dessa satsningar krävs tillgång till rätt kompetens.

Anläggningssektorn är generellt sett mindre konjunkturkänslig än byggsektorn, där särskilt nyproduktionen av bostäder drabbats hårt till följd av hög inflation, snabbt stigande räntor och allt högre byggkostnader enligt Byggföretagens senaste byggkonjunkturprognos från oktober 2023. Anläggningsinvesteringarna väntas däremot öka något under 2024 främst tack vare energisektorns fortsatta uppgång. Sammantaget väntas dock sysselsättningen inom byggindustrin minska med fem procent, eller cirka 16 400 personer, mellan 2022 och 2024 enligt byggkonjunkturprognosen.

Bilden av en fortsatt dyster utveckling delas av Konjunkturinstitutet som i sin konjunkturprognos från december 2023 bedömer att lågkonjunkturen i svensk ekonomi väntas fördjupas under 2024. Den höga inflationen och höjda räntor har slagit hårt mot främst räntekänsliga hushåll och bostadsbyggandet. Arbetslösheten väntas fortsätta öka under 2024 även om både hushåll och företag troligen får ett ökat utrymme för konsumtion och investeringar till följd av en lägre styrränta under 2024, enligt Konjunkturinstitutet.

Detta är en beskrivning av konjunkturläget som det ser ut strax innan publiceringen av denna områdesanalys. Trots den dämpade utvecklingen är det ändå ett rimligt antagande att anläggningskompetens kommer att vara fortsatt efterfrågat sett ur områdesanalysens perspektiv på 3–5 år, i synnerhet med tanke på de investeringar som planeras inom infrastrukturområdet. Enligt Boverkets beräkning av byggbehovet behövs dessutom ungefär 67 000 nya bostäder årligen till och med 2030 för att svara mot ett uppdämt behov av bostäder i kombination med den förväntade framtida befolkningsökningen. Det är en ökning med sex procent jämfört med förra årets prognos.

Det är långt ifrån alla kompetensbehov inom anläggningsbranschen som kan tillgodoses via yrkeshögskolan, men en del av behoven kan täckas den vägen. Inom yrkeshögskolan finns idag utbildningar som bland annat leder till yrkesrollerna anläggningsingenjör, drift- och underhållsingenjör inom infrastruktur, produktionsledare/arbetsledare inom anläggning, betongingenjör, anläggningsdykare samt kart- och mättekniker.

Kart- och mättekniker

Kart- och mättekniker arbetar bland annat med att mäta upp var det som ska byggas ska placeras och följer upp att placeringen blev korrekt. Kart- och mättekniker kan även arbeta med databaser för geografisk information.

Utbildningsinriktningen kart- och mättekniker kan leda fram till yrkesroller som ingår i yrkesgruppen 3117 – GIS- och kartingenjörer. Denna yrkesgrupp ingår i yrkesområdet yrken med teknisk inriktning. Arbetsförmedlingen gör ingen egen yrkesprognos för kart- och mättekniker eller GIS- och kartingenjörer. Men enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 uppges aktörerna inom geodatabranschen ha svårt att rekrytera rätt kompetens till flera viktiga yrkesroller, till exempel kart- och mättekniker.

Behovet av kompetens inom geodata drivs på av digitaliseringen inom byggbranschen och är en förutsättning för att exempelvis kunna ta fram bra planerings- och beslutsunderlag. De satsningar som görs på att bygga ut och modernisera landets infrastruktur gör också att det finns ett stort behov av denna kompetens. Även den kommunala samhällsplaneringen kräver alltmer kompetens inom digitalisering och geodata. Enligt Lantmäteriets rapport *Kompetensförsörjning inom geodataområdet* från 2021 riskerar bristen på personal med rätt kompetens att försena digitaliseringen av samhällsbyggnadsprocessen.

Det finns begränsat med alternativa utbildningsvägar till kart- och mättekniker. Lantmätarprogrammet på högskolan kan leda till delvis liknande yrkesroller. Men högskolans utbildningar är generellt sett mer teoretiska samt bredare, och leder därmed inte riktigt till samma yrkesroller som yrkeshögskolans utbildningar.

Anläggningsdykare

En anläggningsdykare arbetar med bygg- och anläggningsarbeten under vattenytan. Anläggningsdykare kan till exempel arbeta med att bygga och reparera broar eller anlägga hamnar, farleder och kraftverk. Det finns idag inga utbildningar via högskolan eller gymnasieskolan som leder till yrkesrollen anläggningsdykare. Anläggningsdykare ingår i yrkesgruppen 7115 – anläggningsdykare. Enligt Arbetsförmedlingens samlade yrkesprognos för anläggningsarbetare är det stora möjligheter till arbete på två års sikt. Yrkesprognoserna bygger på en modell som kombinerar Arbetsförmedlingens egen verksamhetsstatistik med SCB:s statistik. Yrkesprognoserna baseras på SSSYK, som står för standard för svensk yrkesklassificering och som är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. Bedömningen i yrkesprognoserna kan förändras över tid. De uppgifter som anges i denna områdesanalys baseras på vad som gällde vid tiden strax innan publiceringen av områdesanalysen.

Anläggningsprojektörer, väg- och gatuprojektörer samt produktionsledare/arbetsledare inom anläggning

Dessa utbildningsinriktningar kan leda till yrkesroller som till exempel anläggningsingenjör, drift- och underhållsingenjör inom infrastruktur, produktionsledare/arbetsledare inom anläggning samt betongingenjör. Dessa yrkesroller ingår i yrkesgruppen 3112 – ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning. Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos är det stora möjligheter till arbete på två års sikt för ingenjörer inom bygg och anläggning sammantaget.

Arbetsförmedlingen har ingen specifik yrkesprognos för produktionsledare eller arbetsledare inom anläggning, utan beskriver dessa som möjliga yrkesroller för mer erfarna ingenjörer. Arbetsförmedlingens bild av efterfrågan bekräftas delvis av SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023* som beskriver att pensionsavgångarna bland gymnasieingenjörer och YH-tekniker sammantaget väntas bli större än genomsnittet på hela arbetsmarknaden fram till 2040. SCB menar dock att till 2040 bedöms arbetsmarknadsläget sammantaget ändå bli relativt balanserat vad gäller tillgång och efterfrågan för utbildningsgruppen YH-tekniker och gymnasieingenjörer, eftersom en del av dagens yrkesverksamma gymnasieingenjörer väntas ersättas av högskoleutbildade när de går i pension.

Behoven av kompetens inom anläggningsbranschen påverkas starkt av digitaliseringen och den tekniska utvecklingen inom exempelvis automatisering, AI och elektrifiering. Trafikverket menar i rapporten *Kompetensförsörjning i infrastrukturbranschen från 2020* att en alltmer uppkopplad anläggning kommer att innebära nya utmaningar och möjligheter för ett klimat-smart och effektivt transportsystem. Digitaliseringen av transportsystemet och dess infrastruktur kommer att innebära ett ökat behov av it-relaterad kompetens. Trafikverket menar vidare att kompetensbristen bland annat kan leda till tidsförseningar, kostnadsökningar och undanträngningseffekter där genomförandet av stora infrastrukturprojekt riskerar att få negativa konsekvenser för andra verksamheter.

Det finns alternativa utbildningsvägar via högskolan, till exempel finns det utbildningar till ingenjör inom byggteknik eller väg och vatten vid ett flertal lärosäten runt om i landet. Men utbildningar på högskolenivå är generellt sett mer teoretiska och leder ofta till tjänstemannaroller. Enligt branschen rekryterar företagen dock även från högskolan till de yrkesroller som yrkeshögskolan examinerar, eftersom det råder sådan brist på arbetskraft. Enligt rapporten *Samhällsbyggarnas arbetsmarknad från 2022* är yrkeshögskolans utbildningar sannolikt den snabbaste vägen att täcka behovet av kompetens inom branschen.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom anläggning

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av de som redan är yrkesverksamma. Även YH-flex kan vara en metod för att höja kompetensen hos personer med viss yrkeserfarenhet. Nedan presenteras uppgifter om de kurser som beviljats inom utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys.

Inom utbildningsinriktningarna anläggningsprojektör samt produktionsledare/arbetsledare, anläggning har det beviljats kurser inom fördjupad byggledning, 3D-CAD, BIM-projektering, schaktfritt ledningsbyggande samt rehabilitering och kvalitetssäkring av betongkonstruktioner.

Inom utbildningsinriktningen kart- och mättekniker har det beviljats kurser inom markmodellering och kartering med drönare, avancerad byggmätning, mätningsteknik och utsättning för samhällsbyggare samt kartografisk produktion med GIS.

Kurserna varierar mellan 20 och 95 yrkeshögskolepoäng. Dessa kurser kan även vara relevanta för andra yrkesgrupper som kan behöva vidareutveckla sin kompetens inom anläggning. På motsvarande sätt kan det finnas kurser inom andra utbildningsinriktningar som är relevanta för yrkesverksamma inom anläggning, till exempel inom bygg, vatten och avlopp, fastighet eller ekonomi.

Tabellen nedan visar beviljade platser per startår för områdesanalysens utbildningsinriktningar. Det stora antalet platser 2023 beror på en tillfällig budgetökning för yrkeshögskolan i vårändringsbudgeten 2023. Denna ökning medförde att antalet platser på kurser tillfälligt kunde öka kraftigt under 2023.

Platser per startår	2021	2022	2023	2024	Totalsumma
Anläggningsprojektör		60	150	110	320
Produktionsledare/arbetsledare, anläggning	30	60	55		145
Kart och mättekniker		40	245	230	515
Totalsumma	30	160	450	340	980

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning till *anläggningsprojektör*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Dalarna	25					
Norrbotten	35	65	30	30		
Norrbotten, Skåne, Stockholm och Västra Götaland*		35	35	35		
Dalarna och Norrbotten*				35	35	35
Stockholm	30	30	30	30	30	
Västra Götaland	30	30	30			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning till *väg- och gatuprojektör*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Västra Götaland	30	35	35	35		
Örebro	30	30	30			

Källa: MYH.

**Utbildning till produktionsledare/arbetsledare, anläggning.
Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar
vilka år kommande beslut kan påverka.**

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne, Stockholm, Södermanland och Gävleborg*	34	35	35	35		
Skåne	56	56	94	70	70	
Stockholm	70	70	105	105	70	
Uppsala	35					
Västerbotten		35	35	35		
Västra Götaland	90	90	65			
Örebro	30	30	35	35	35	
Östergötland	30	30	30			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Utbildning till övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Stockholm, Västerbotten och Västernorrland*	35		35			
Jämtland, Stockholm och Västerbotten			35	35	35	
Stockholm	20	40	20			
Västerbotten						
Västra Götaland	25	25	30	30	30	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Utbildning till *kart- och mättekniker*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Jönköping	20	20				
Skåne	35	35	35			
Stockholm	35	35	105	70	70	
Västerbotten	30	30	30			
Västernorrland	20	20	20			
Västmanland		35	35	35		
Västra Götaland	60	60	95	65	65	
Östergötland	20	20	20	20		

Källa: MYH

Denna översikt visar att det finns en viss koncentration av utbildningsplatser till länen med storstäder samt till de norra länen, men att det även finns en spridning över landet. Fördelningen återspeglar att det finns arbetstillfällen och behov av kompetens över hela landet.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en regional enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte har svarat på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Anläggningsprojektör

I den senaste enkäten till regionerna svarar region Stockholm och Norrbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud, till följd av stora infrastrukturprojekt. De regioner som svarar att antalet platser bör bibehållas är Västra Götaland, Dalarna och Skåne.

Väg- och gatuprojektör

Här svarar region Örebro att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud, till följd av bostadsbyggande och underhållsarbete. Region Västra Götaland svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas.

Produktionsledare/arbetsledare, anläggning

Ett flertal regioner har uttryckt behov av produktionsledare eller arbetsledare inom anläggning. Här svarar region Skåne och Västerbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götaland, Uppsala, Örebro, Östergötland, Gävleborg och Södermanland.

Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete

Här svarar region Västerbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud.

Kart- och mättekniker

Här svarar region Västerbotten att det finns ett behov av att öka antalet platser i den egna regionen utifrån 2023 års utbildningsutbud. Följande regioner svarar att antalet platser i den egna regionen bör bibehållas: Västra Götaland, Skåne, Jönköping, Västmanland och Östergötland. Region Västmanland uttrycker att kart- och mättekniker efterfrågas av både järnvägssektorn och byggbranschen.

I myndighetens dialog med regionerna har det tidigare framkommit att flertalet regioner ser utmaningar gällande kompetensförsörjning kopplat till satsningar på infrastruktur. Utmaningarna har kopplats till de flesta yrkesgrupper inom anläggning och infrastruktur, inte minst gällande frågor om hållbarhet och klimatomställning.

Kurser

När det gäller behov av YH-kurser för yrkesverksamma lyfter ett par regioner behov av kurser inom digitalisering och AI. Det framgår också av flera regioner att det finns behov av kurser inom hållbart byggande och klimatanpassning vid såväl planering som byggande och drift av fastigheter.

I regionernas svar nämns även ett behov av kortare kurser inom kalkylering för en resurs-effektiv byggprocess samt up-skill för projektörer inom bygg- och anläggning. En region nämner även behov av programmeringskunskaper för arbete i gränssnittet mellan projektering och programmering.

Bedömning av utvecklingen för nya platser med start 2025

Det är stor efterfrågan på kompetens från arbetsmarknadens sida för utbildningsinriktningarna i denna analys. För att klara av att bygga de bostäder som behövs framöver samt genomföra planerade infrastruktursatsningar, är det angeläget att säkerställa tillgången till rätt kompetens. Myndigheten bedömer därför att utflödet från utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys generellt sett inte bör minska.

Anläggningsprojektör

Myndigheten bedömer att utflödet bör bibehållas alternativt öka något, vilket grundas på bland annat Arbetsförmedlingens yrkesprognos som visar på stora möjligheter till arbete på två års sikt för ingenjörer inom bygg och anläggning sammantaget.

Väg- och gatuprojektör

Myndigheten bedömer att utflödet bör bibehållas alternativt öka något, vilket grundas på bland annat Arbetsförmedlingens yrkesprognos som visar på stora möjligheter till arbete på två års sikt för ingenjörer inom bygg och anläggning sammantaget.

Produktionsledare/arbetsledare, anläggning

Utflödet från denna utbildningsinriktning har ökat något mellan 2025 och 2026. Myndigheten bedömer att utflödet bör ligga kvar på den högre nivån på grund av det stora kompetensbehov som finns inom anläggning. En bibehållen nivå på platser med avslut skulle innebära att cirka 120 nya platser kan beviljas för start 2025 för att komplettera de platser som är beslutade sedan tidigare.

Övriga utbildningar inom betong-, anläggnings- och vägarbete

Det är generellt svårt att bedöma behovet av platser för utbildningsinriktningar som innehåller en blandning av olika utbildningar, så kallade övriga utbildningsinriktningar. Men utifrån det befintliga utbudet i denna utbildningsinriktning bedömer myndigheten att utflödet inte bör minska.

Kart- och mättekniker

Utflödet från denna utbildningsinriktning har ökat något mellan 2025 och 2026. Myndigheten bedömer att den högre nivån bör bevaras. Det råder en generell brist på kompetens inom geodata och det finns få alternativa utbildningsvägar till yrkesrollen kart- och mättekniker. En bibehållen nivå på platser med avslut skulle innebära att cirka 150 nya platser kan beviljas för start 2025 för att komplettera de platser som är beslutade sedan tidigare.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

DEFINITIONER

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Outnyttjade platser	<p>Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se